

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Зоя Овчаренко

Національний технічний університет України «КПІ»

Виховання та сприяння самостійності студентів під час опрацювання навчального матеріалу є одним з основних завдань викладачів. Особливо гостро це питання постає коли мова йде про студентів заочної форми навчання.

Формування у студентів-заочників навиків самостійної творчої роботи є запорукою успішного засвоєння необхідної інформації та отримання знань, виховання прагнення до їх постійного оновлення та поповнення, власного самовдосконалення та реалізації. Лише завдяки якісній мотивації до самостійного опанування матеріалу можна набути систематизованих знань з дисципліни та сприяти розвитку навичок правильної організації власної роботи та пізнавальної діяльності.

Джерелом такої мотивації з одного боку виступає сам студент-заочник, який повинен усвідомлювати всю важливість самостійного засвоєння ключових положень програми та творчого пошуку для їх розширення, а з іншого боку викладач, який повинен не тільки підштовхувати студента до активізації самостійної роботи, а й встановити жорсткий та ефективний контроль за її виконанням. Це дає можливість викладачам не тільки направляти процес пізнання в оптимальному напрямі, а й активізувати розумову діяльність студентів і використовувати розуміння як єдиний критерій засвоєння навчального матеріалу.

Працюючи зі студентами заочного відділення, викладач повинен використовувати комплекти методичних розробок, які містять потижневий розгорнутий план практичних занять, вправи на закріплення всіх необхідних навичок, список питань і літератури, що рекомендується, для підготовки до кожного заняття, наведено форму контролю знань. Крім того, їх потрібно доповнювати варіантами індивідуальних завдань із дисципліни та переліком питань для підготовки до заліку чи іспиту.

Для рішення проблеми організації самостійної роботи та поліпшення її якості необхідно забезпечити проведення індивідуальних і групових консультацій із самостійних робіт, узгодити їх графік проведення, а також скласти зведений графік виконання контрольних робіт для забезпечення рівномірного завантаження студентів протягом семестру.

Обов'язковим завданням викладача є також визначення можливих обсягів годин самостійної роботи студентів, підготовка переліку вмінь, які повинні бути сформовані в студентів після вивчення дисципліни; визначення переліку знань, необхідних студенту для успішної здачі іспиту чи заліку, визначення якісно-кількісних критеріїв виконання завдань [1].

Організація такої роботи студентів означає створення умов для розвитку вмінь планувати, реалізувати та вносити корективи у свою діяльність. Вона складається з двох головних аспектів: один з них – розробка форм і методів

організації контролю за самостійною роботою і другий – навчально-методичне забезпечення самостійної роботи [2].

Не менш важливе місце займає правильний методологічний підхід до організації практичних занять. Хоча кількість годин, відведених на практичні заняття є досить обмеженою, а кількість інформації, обов'язкової для викладу, є досить великою, їх раціональна організація дозволяє забезпечити отримання студентами всіх необхідних знань та навичок, які сприятимуть подальшій самостійній роботі над опануванням матеріалу.

Отже, якісне, безперервне та систематичне управління процесом пізнання під час самостійної роботи студентів з боку викладача та раціональна та методологічна організація роботи під час установчої сесії є однією з основних складових навчального процесу, від якої залежить якість навчання та рівень кваліфікації майбутніх фахівців, що навчаються на заочному відділенні.

Література:

1. Авдеєнко А.П., Дементій Л.В. Організація самостійної роботи студентів // Проблеми освіти. Науково – методичний збірник – 2002 – № 27 – с. 246
2. Пащенко Т.М. Проблеми організації самостійної роботи студентів // Проблеми освіти. Науково–методичний збірник – 2003 – № 33 – с. 308
3. Стратегія розвитку освіти в Україні: проблеми і перспективи / О.Коловіцкова, Ю. Луковенко, В. Нікітін та ін. // Психологія і суспільство. – 2005.– № 2 – с. 100–141